

Medlemsblad for Museumsforeningerne
Nr. 33 Februar 2020

Museum Amager

I dette nummer:

**Nyt fra
Museum Amager**

**De nye udstillinger
på Dragør Museum**

**En kaperkaptajn
fra Hollænderbyen**

**Nyt fra
Amagermuseets Venner**

**Nyt fra Dragør
Museumsforening**

**Nyt fra Danmarks
Lodsmuseumsforening**

**Sæsonprogram
og årsmærkat**

Museum Amager

Tidsskriftet

»Museum Amager«
– medlemsblad for
Museumsforeningerne.
Udkommer 1.2, 1.6.
og 1.9.

Bladet udgives af
© **Museum Amager**,
der er en selvejende
institution. Museet
driver Amagermuseet,
Dragør Museum,
Danmarks Lodsmuseum
samt Mølstedes Atelier.

ISSN: 1903-8356

Redaktør:

Søren Mentz
sm@museumamager.dk
Inger Kjær Jansen
ingerkjarsen129@gmail.com

Opsætning og tryk:

Starco Grafisk
32 53 19 99

Museets hjemmeside

www.museumamager.dk
Omtale af arrangementer,
udstillinger, skoletjeneste
samt åbningstider.

Forsideillustration:

Visualisering af udstilling
på Dragør Museum.

Bagsideillustration:

Bo Kratholm maler
de traditionelle
fastelavnstønder.
Foto: Dirch Jansen.

Kontakt

Museum Amager

Ndr. Kinkelgade 18A
2791 Dragør
Tlf. 30 10 88 66
info@museumamager.dk

Museumsleder

Søren Mentz
sm@museumamager.dk
Tlf. 30 10 88 68

Bestyrelsesformand

Carsten Dinesen Maass
maass@stofanet.dk
Tlf. 32 53 77 92

Åbningstider:

Amagermuseet: Fastelavn – søndag den 16. februar kl. 12–16
samt fastelavnsmandag (*den 24. februar*) kl. 13.30–18.

Maj: Onsdag–søndag kl. 12–16. Storebededag (*fredag den 8. maj*) og Kristihimmelfartsdag (*torsdag den 21. maj*) kl. 12–16.

Dragør Museum: Lukket på grund af renovering.

Danmarks Lodsmuseum: Lukket. Åben på udvalgte dage.

Mølstedes Atelier: Lukket. Åben på udvalgte dage.

Amagermuseets Venner

Formand Bente Walløe Poulsen

Tlf. 32 53 03 04 | bentewp@gmail.com

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Medlemsadministrator Margrethe Kristensen
Tlf. 51 30 20 30 | mkristensen@stofanet.dk

Dragør Museumsforening

Formand Martin Hans Borg

Tlf. 88 18 11 28 | mhb4@mail.dk

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Kasserer Ulrik Ankerstjerne
Tlf. 40 80 48 65 | anitaulrik@pc.dk

Danmarks Lodsmuseumsforening

Formand Ida Clementsen

Tlf. 32 53 74 84 | erlanida@stofanet.dk

Bliv medlem af foreningen – kontakt:

Kasserer Niels Andersen
Tlf. 20 76 88 42 | niels@schottandersen.dk
www.danmarkslodsmuseumsforening.dk

Årligt kontingent: 125 kr. i alle tre foreninger.

Nyt fra Museum Amager

Museum Amager er i rivende udvikling. I Dragør er vi i fuld gang med at etablere en ny udstilling i den istandsatte museumsbygning, og på Amagermuseet ser vi frem til at slå fastelavnsudstillingen sammen med dragtudstillingen. Arbejdet begynder i februar, og den nye udstilling vil stå klar i jubilæumsåret 2021. Til foråret skal vi i gang med at få lagt nyt stråtag på en af Nordgårdens længer.

I 2020 hæver Museum Amager entréprisen med ti kroner. Der er behov for at styrke museets økonomi, for vi vil gerne holde de mange bygninger i ordentlig stand, præsentere nye, spændende udstillinger og sikre, at vores museumskutter fortsat er sødygtig. Sammen sikrer vi Amagers kulturarv, og sammen styrker vi formidlingen af lokalhistorien.

Det er en stor fornøjelse at samarbejde med Dragør Turist-

**Ved museumsleder
Søren Mentz**

Den nyrenoverede
facade på Dragør
Museum.
Foto: Thomas Mose.

kontor og de mange dedikerede turistværter. Museet overtog jo driften af kontoret sidste år, og vi rykker hele tiden tættere på hinanden og udnytter hinandens kompetencer. Kontorets daglige leder, Lena Just Lund, er en væsentlig brobygger, og vi begynder at undersøge mulighederne for at rykke turistkontoret over i Havnepakhuset.

Museet taler også med kommunen om at lægge lokalarkivet ind under museet. Herved kan vi skabe en stærk kulturel enhed.

Der er så mange historier at fortælle i Dragør, og takket være borgernes udbredte historiebevidsthed, er det muligt at komme meget tæt på det levede liv.

Museet og lokalarkivet udvider hele tiden samlingen, men det er også vigtigt, at indsamlingen foretages efter faglige retningslinjer. Vi skal bevare, det der er vigtigt, men vi skal også sikre, at det, vi giver videre til vores efterkommere, har kvalitet og er blevet indsamlet med omtanke. Vi behøver jo ikke at have 50 lugeskeer liggende på magasin og bruge penge på deres vedligehold.

Sammen med museumsforeningerne, lokalhistorisk forening, turistråd, turistkontor og lokalarkiv, vil Museum Amager præsentere det historiske Dragør i Øksnehallen til marts, når Historiske Dage løber af stablen. Det glæder vi os meget til, og vi håber at se mange interesserede på vores stand.

Historiske Dage
i Øksnehallen 2017.
Foto: Museum Amager.

Museumsinspektør
Christian Aagaard
i museets magasin.
Foto: Museum Amager.

De nye udstillinger på Dragør Museum

På havnen i Dragør står Museum Amager over for sit største udstillingsprojekt i nyere tid. Samtlige permanente udstillinger på Dragør Museum skal nyopstilles således, at det gamle museums godt 200 kvadratmeter kommer til at matche den smukt gennemrestaurerede bygning.

Arbejdet med bygning og nye udstillinger har stået på i noget tid efterhånden, og museet bevæger sig fra årsskiftet ind i den afsluttende fase af udstillingsarbejdet.

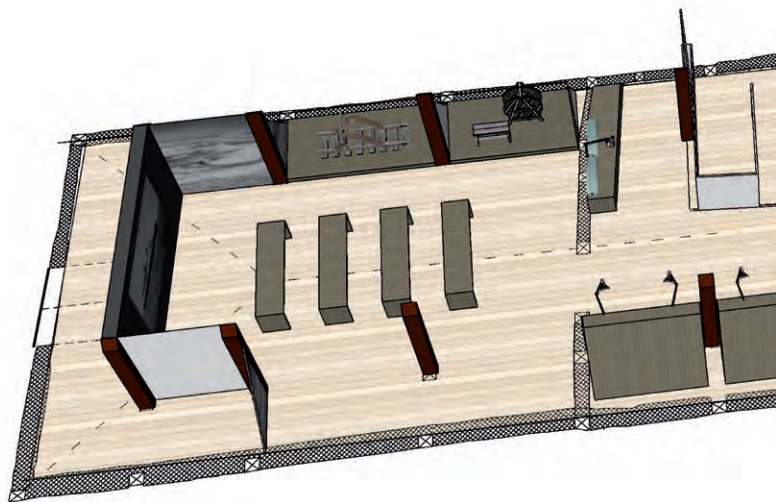
Målsætningen er at kunne åbne dørene til det nye museum til sommer.

Bygningen – en af vores vigtigste genstande

I arbejdet med at etablere nye udstillinger har museets faglige gruppe stået over for udfordringen med at arbejde i en så unik gammel bygning som Dragør Museum.

Bygningen er spækket med historie, og da den også fungerer som museets ansigt udadtil, er den nok en af vores vigtigste

Ved museumsinspektør
Christian Aagaard

genstande. Det har derfor også været vigtigt at sørge for, at respektere museumsbygningen og inddrage den som et aktivt element i de nye udstillinger frem for at betragte alle dens kringlede hjørner og skæve linjer som et problem. Bygningen skal kunne nydes sammen med, men også uafhængigt af, udstillingerne.

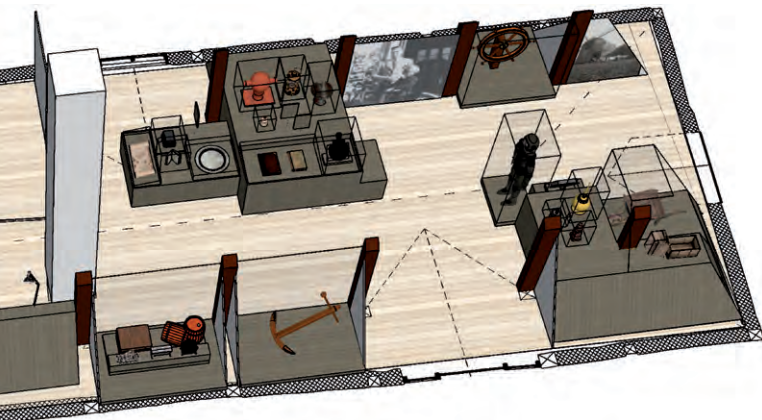
Arbejdet med det gamle museum er sjovt, interessant og i den grad også udfordrende. På museet plejer vi at sige, at når der eksempelvis skal hænges et maleri op på Dragør Museum, så har man to valg. Enten hænger man det i vater, hvorefter det hænger skævt i forhold til resten af bygningen, eller også følger man bygningens linjer, der gør, at maleriet hænger alt andet end i vater. Men det er en del af charmen ved at arbejde i en bygning som Dragør Museum, hvor vi ser de skæve vinkler og finurlige arkitektoniske detaljer som en styrke og ikke en hæmsko.

Et smukt renoveret rum
på Dragør Museum.
Foto: Museum Amager.

Rummene – international, lokal og hjemlig

De nye udstillinger på Dragør Museum kommer til at følge en linje, der først fokuserer på Dragørs plads i det brede internationale perspektiv, hvor der blandt andet skal ses på handelsforbindelser og langturssøfart.

Udkast til nyt
udstillingsdesign på
Dragør Museum.
Foto: Museum Amager.

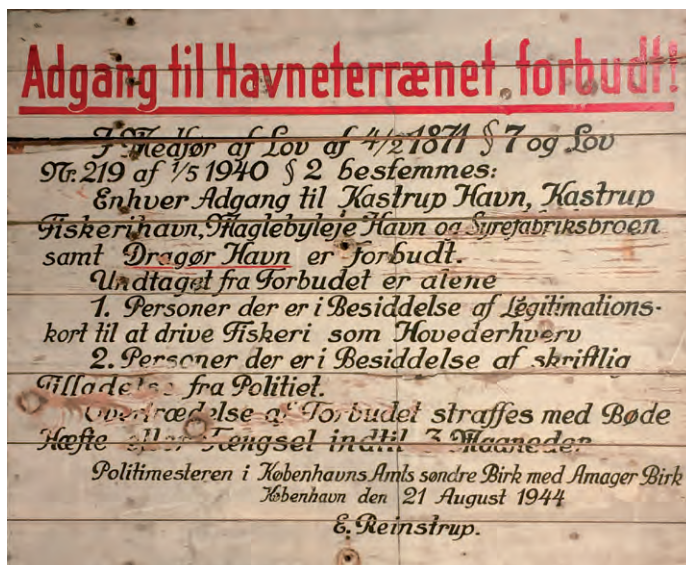
Derefter skal Dragørs mere nære historie behandles med en udstilling om Dragør bys fysiske udvikling fra middelalderlig handelsplads til nutidig havneby.

Endelig skal udstillingerne også tage museumsgæsterne helt ind i de gamle hjem i Dragør, idet det har været en prioritet for udstillingsprojektet at bevare de to gamle mindestuer i Dragør Museums stueetage. De er en central del af Dragør Museums grundlæggende DNA og skal derfor bevares som en del af det nye museum.

Midlertidige, permanente udstillinger

Et koncept, der kommer til at blive en del af de nye udstillinger på Dragør Museum, er – hvor modsætningsfyldt det end lyder – at etablere midlertidige, permanente udstillinger. Ideen går ud på at etablere en række semi-permanente tema-udstillinger på museets 1. sal, hvor der skal ses på emner som middelalderens sildemarkeder, søfartsbyen Dragør, familielivet i en søfartsby og Dragørs krigshistorie.

Udstillingerne vil blive etableret som permanente udstillinger, men med en grundfilosofi, der går ud på, at der cirka hvert andet år skal laves en udskiftning i et af temaerne. Således sikres det, at museet konstant fornyer sig selv, får opdateret

Skilt fra
besættelsestiden.
Foto: Museum Amager.

udstillingsteknologien og ikke mindst, at der løbende kommer nye temaudstillinger, så blandt andet de lokale kan få noget ud af at genbesøge museet.

Malerisal

I Dragør har vi allerede Mølstedes Atelier, men malerkunstens fremstilling af Dragør rækker meget længere end til Christian Mølstedes fantastiske værker.

I Dragør Museums nye malerisal vil der således blive fremvist en perlerække af malerier fra museets samling af kunstnere som Strømberg, Olga Lau, Sally Philipsen og Ejler Sørensen.

Mølsted vil også blive inddraget og naturligvis Eckersberg, der dog ikke kommer til at hænge i selve malerisalen.

Der kommer således øget fokus på kunsten på det nye Dragør Museum, der også kommer til at huse Peter Carlsens moderne genremaleri »Amager 2019«.

Digital formidling

De nye udstillinger på Dragør Museum kommer naturligvis til at benytte sig af moderne udstillingsteknologi i form af

Eksempler på genstande
fra Museum Amagers'
samling.
Foto: Museum Amager.

digitale formidlingsløsninger, der er et fremragende middel til at få formidlet langt mere historie, end hvad det lille museums relativt begrænsede størrelse ellers lægger op til.

Men dermed er det ikke sagt, at det nye museum på Dragør Havn skal plastres til med skærme, hologrammer, højttalere og audioguides. Bare rolig.

Den digitale formidling af Dragørs historie skal være et uddybende supplement til de fysiske udstillinger, der via nøje udvalgte genstande og traditionelle udstillingstekster skal formidle lokalhistorien. Men skulle man derudover have lyst til at dykke et ekstra lag ned i de belyste emner, vil der naturligvis være diskret placerede formidlingsskærme med bunkevis af ekstramateriale til de særligt nysgerrige.

Byens museum

Det er ambitionen, at ovenstående fokusområder skal gøre det nyopstillede Dragør Museum til et rigtigt »byens museum«, der giver udefrakommende såvel som lokale lyst til at komme igen og gense udstillingerne flere gange. Både fordi der vil være løbende nyskabelser, men også på grund af et særligt tiltag på museet.

Rundt omkring i udstillingerne vil der således blive indrettet små læsehjørner, indrettet med bløde møbler, hvor der vil blive lagt lokalhistorisk læsestof frem til fri afbenyttelse. Museet skal derfor også ses som et lokalt fordybelsessted, hvor man kan komme forbi, betale entré eller vise sit museumskort, og så sætte sig til rette for at fordybe sig i den vidt forgrenede lokalhistoriske litteratur.

Vi håber, at vores gæster, især de lokale, vil tage rigtig godt imod de nye tiltag og hjælpe os med at gøre det nye Dragør Museum til Danmarks bedste lokalmuseum.

En kaperkaptajn fra Hollænderbyen

Ved Inger Kjær Jansen

Herover: »Prospekt«
af det engelske
pinkskib »Arcade«,
der blev opbrugt af
fiskerbåde ved Dragør
11. november 1807.
Foto: Museum Amager.

Danske kaperskibe skabte fra 1807 til 1813 problemer for Storbritannien ved at forhindre forsyninger på handelsskibe i danske farvande i at nå frem til fjenden.

Danmark blev tvunget ind i Napoleonskrigene, da englænderne i sommeren 1807 gik i land på Sjælland. Englænderne krævede den danske flåde udleveret, men det blev nægtet.

Efter et par dages bombardement af København den 2.–4. september erobrede englænderne den danske flåde.

Danmark måtte i hast bygge en flåde af mindre både, der blev armeret med en eller to kanoner. Desuden fik civile søfolk, der var udstyret med et kaperbrev, ret til at opbringe fjendtlige skibe.

Blot ti dage efter Københavns bombardement den 14. september 1807 blev det første »Reglement for Kaperfarten og Prisernes lovlige Paadømmelse« offentliggjort. I februar 1808 erklærede Danmark krig mod Sverige, og dermed var det også en mulighed at kapre svenske skibe.

Kaperbådene var alt lige fra galeaser til enkle robåde, armeret med en enkelt kanon og med håndvåben.

Frederik 6. ophævede den 2. august 1809 kaperreglementet, da han håbede, englænderne indstillede krigshandlingerne – men nej, det ønskede englænderne ikke, så et nyt reglement den 18. marts 1810 skærpede reglerne for kaperiet.

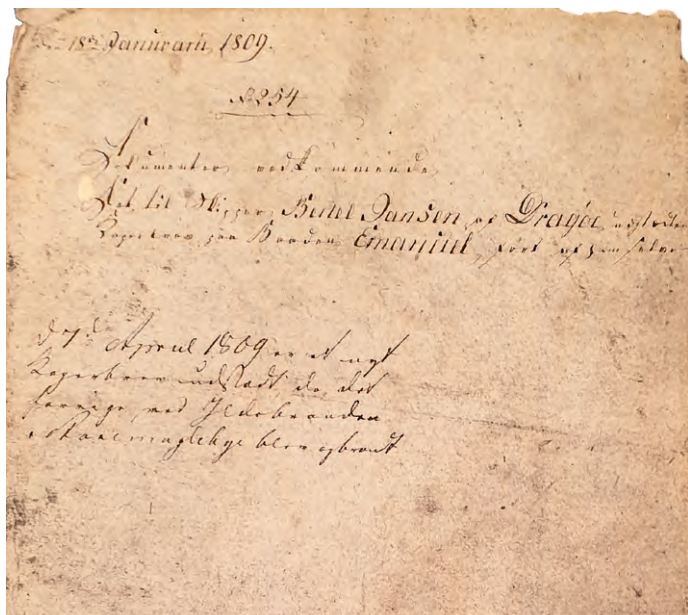
Når et fjendtligt skib var blevet opbragt, blev dets papirer og pengekasse overladt til priseretten, der vurderede, om skibet var fjendtligt. Hvis det var, kom skibet og dets ladning på auktion på Børsen.

Det var farligt at være kaper. Man kunne blive taget til fange eller skudt i sænk. Om man blev kaper af fædrelands-kærlighed, eller om det skyldtes muligheden for at tjene en formue eller en blanding af begge dele, er uvist, men det var den eneste indtjeningsmulighed for søfolkene i Dragør.

Der skønnes at være cirka 14 kaperkaptajner fra Dragør og St. Magleby, men mange andre søfolk fra byen deltog som besætningsmedlemmer på kaperskibene.

Bertel Jansen er et eksempel på en kaper fra Hollænderbyen. Den 18. januar 1809 fik han kaperbrev på båden »Emanuel« som ifølge brevet var på 1 ½ kommercelæst og havde mægler J. C. Mauer fra København som reder.

Bertel Jansens kaperbrev gik op i luer kort tid efter under

Bertel Jansens kaperbrev fra 1809, hvor det fremgår, at det første gik op i luer under ildebranden i St. Magleby i 1809. Foto: Inger Kjær Jansen.

den store brand i Hollænderbyen den 25. marts 1809, hvor Bertel Jansens gård nedbrændte. Men et nyt blev udstedt til ham den 7. april 1809.

Bertel Jansen fik nyt kaperbrev 16. april 1810 med urtekræmmer F.C. Brock som reder af båden »Jægeren« af København. Skibet havde ingen kanoner, men den ni-mands store besætning var bevæbnet med huggerter og pistoler.

Efter få dage opbragte han den svenske brig »Hanna« og galeasen »Toujour Fidèle«.

I begyndelsen af januar 1811 kaprede Bertel Jansen galeasen »Theodor«, der var ført af kaptajn Michel Bremöhl. Kapringen blev godkendt af søretten og ladningen indbragt til et pakhuis i Nyhavn ved Charlottenborg. Ladningen bestod af 1.407 tønder høfrø, 450 måtter og 27 stk. fyrrebrædder. Det blev solgt på auktion på Børsen den 28. februar 1811 for 24.450 rigsdaler. Til sammenligning blev gårde i St. Magleby på samme tid vurderet til brandforsikring på mellem 4.000 og 5.000 rigsdaler. Hvad skibet blev solgt for fremgår desværre ikke.

Bertel Jansens
søkkert.

Foto: Inger Kjær Jansen.

Hirschfænger der ifølge overleveringen har været anvendt af Bertel Jansen som våben under kaperkrigen. Foto: Inger Kjær Jansen.

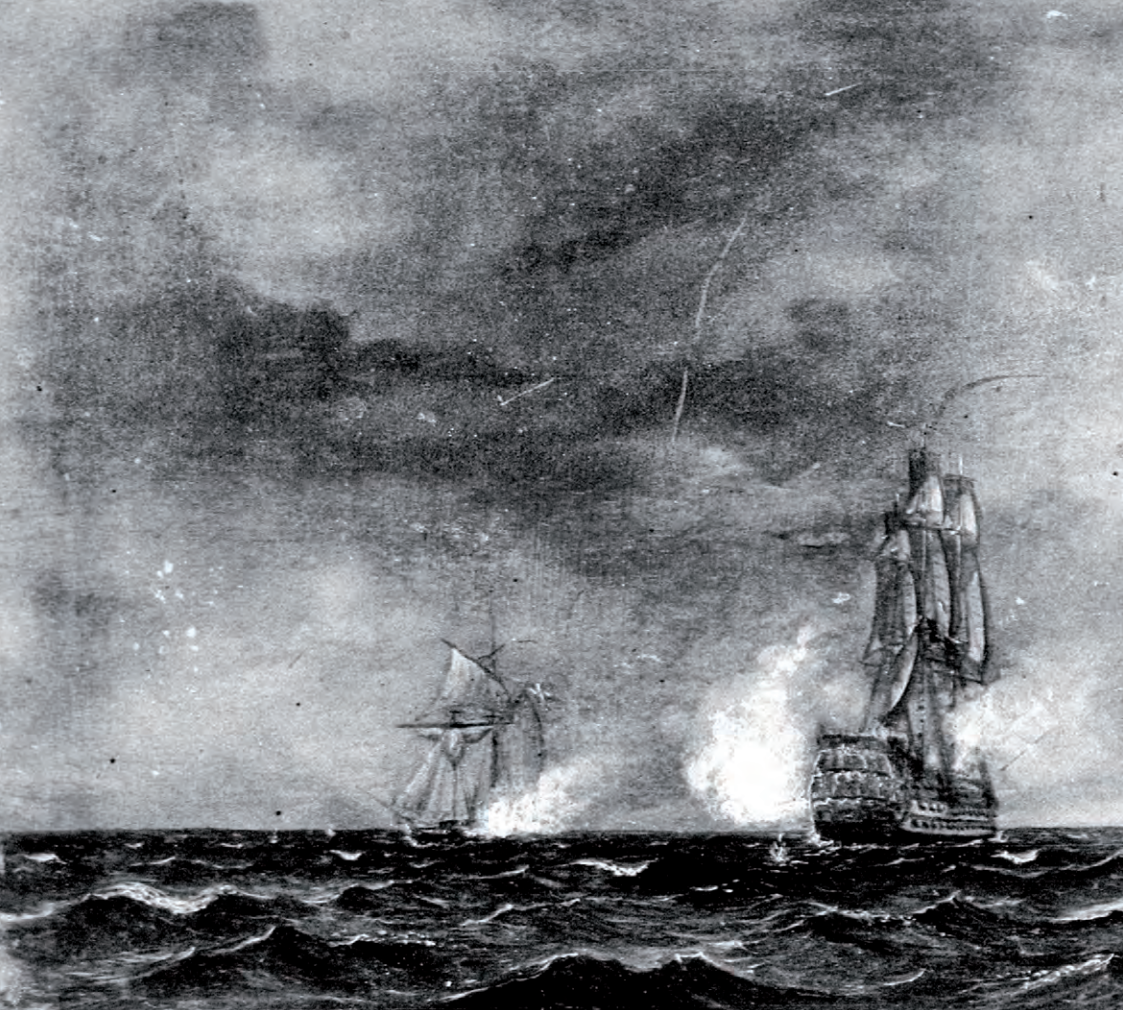
Beløbet skulle fordeles mellem staten, der fik 1 % svarende til 244 rigsdaler, rederen fik normalt halvdelen af det resterende, altså 12.106 rigsdaler, og den anden halvdel fordelt på kaperbådens besætning efter mandsparter.

Vi ved, at der var ni mand ombord. Ud fra andre beregninger, der er fordelt på mandsparter, kan vi antage, at kaptajnen Bertel Jansen fik otte mandsparter, styrmanden fem og de øvrige mellem en og to parter – det vil sige cirka 21 mandsparter. En mandspart blev derfor cirka 575 rigsdaler. Bertel Jansens andel udgjorde således sandsynligvis 4.611 rigsdaler, der svarede til cirka en bondegårds værdi.

Dramatiske situationer opstod under kaperkrigen. Det er nedenstående, der er beskrevet i en retssag, et eksempel på.

Den 4. september 1811 kom tre skibe »Alknomai«, »Horace« og »Lion« samlet fra Østersøen til Øresund. Ombord på »Lion« var en Dragørlods. Der var tilsyneladende ingen regler for, hvordan lodserne skulle forholde sig til eventuelle fjendtlige skibe, om de skulle lodse dem igennem sundet eller ej. Måske derfor var der en lods fra Dragør ombord. Lodsen havde sat fulde sejl for at undgå, at skibene gik på grund, da der heller ikke var megen vind.

Da skibene nåede indsejlingen til Drogden, sejlede Bertel Jansen og hans mandskab ud fra Dragør og affyrede kanon- og pistolskud mod skibet »Lion«. Dernæst kravlede Bertel Jansen, styrmanden M. Riber og en tolk ombord på »Lion« trods faren, da skibet var armeret med to ladte kanoner samt

Et engelsk orlogsskib
angriber en dansk kaper.

Maleri af ukendt
kunstner.

Foto: M/S Museet
for Søfart.

flere ladte flintebøsser. Bertel Jansen skældte lodsens ud, fordi sejlene var braste fulde, mens lodsens forsvarede sig med, at det var for undgå grundstødning.

Bertel Jansen bad ifølge egen forklaring skibets kaptajn Jones om skibets papirer, men kaptajnen satte sig til modværge og skyndte sig ned til sin kahyt. Bertel Jansen fulgte efter men blev mødt af kaptajn Jones, der nu var bevæbnet med en ladt flintebøsse.

Jones forklarede i retten, at han kun tænkte på at forsvare sig selv, efter han havde overværet Jansens ophidsede diskussion med lodsens. Derfor var han gået til sin kahyt efter et

våben til at forsvare sig med. Jones fortalte endvidere, at han forinden dette, havde udbedt sig Jansens kaperbrev men havde ikke fået det, og dette bekræftede lodsens.

Retten konkluderede, at Bertel Jansen ikke kunne have nået både at diskutere med lodsens og samtidig udbedt sig skibspapirerne. Da skibets neutralitet blev dokumenteret, blev det ikke prisedømt men kunne sejle videre. Skibet skulle dog betale Bertel Jansen 1.000 rigsdaler samt udgifter til retssagen.

Man kan undre sig over, at en Dragørlods turde gå ombord på et skib, der kunne være fjendtligt og så samtidig gå imod »en af vøre«. De var sikkert ikke perlevenner efterdags.

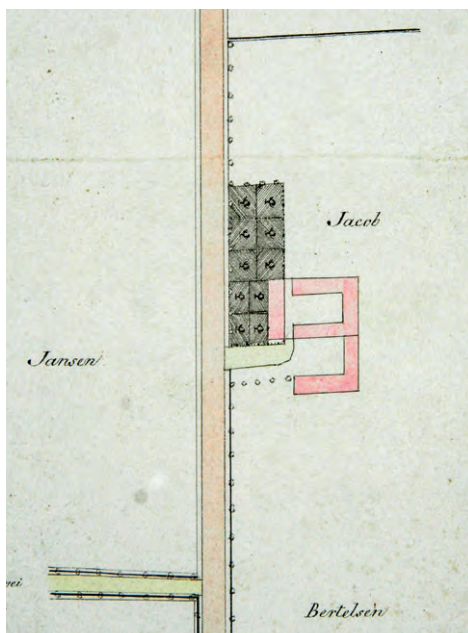
Bertel Jansen kaprede i alt 13 skibe, hvoraf i hvert fald de fem blev dømt »god prise«. Desværre er det endnu ikke lykkedes at få dokumenteret, hvad de blev solgt for på auktion. Men ud fra de vurderinger, der blev gjort af ladninger og skibe, har de i hvert fald indbragt Bertel Jansen over 50.000 rigsdaler,

det vil sige svarende til cirka 10 gårde i St. Magleby på dette tidspunkt.

En statsbankerot blev en realitet 1813 og udhulede formuen. Måske har Bertel Jansen investeret sin formue fornuftigt, for i en senere retssag i 1817 omtales han som:

»Den for sin Rigdom og Aktivitet i Skibsfarten og Handelsvæsenet i sine Omgivelser almindelig bekendte Berthel Jansen.«

Grundplan af Bertel Jansens gård, Aldershvile på Kirkevej, som den så ud, mens hans søn, Jacob Bertelsen ejede den. Ca. 1850.
Foto: Dirch Jansen.

Ved
Bente Walløe Poulsen

Nyt fra Amagermuseets Venner

Generalforsamling i Amagermuseets Venner

Onsdag den 18. marts kl. 19.30 på Nordgård, Hovedgaden 4.

Generalforsamlingens dagsorden offentliggøres i Dragør
Nyt nummer 11 og på Museum Amagers hjemmeside.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen
skal fremsættes skriftligt – gerne på e-mail til adressen
bentewp@gmail.com – og være bestyrelsen, ved Bente Wal-
løe Poulsen, i hænde senest den 1. marts.

Efter generalforsamlingen vil vi drikke en kop kaffe og
– sædvanen tro – se en lille film.

De sidste øboere foredrag ved Christina Vorre

Onsdag den 22. april kl. 19.30, Nordgård, Hovedgaden 4.

I 2019 udkom Christina Vores bog »De sidste øboere«.
Bogen tager os med rundt til 10 øer i udkanten af det danske
ørige. Fælles for øerne er, at de hver især er unikke, og at de
alle har haft deres storhedstid.

Christina Vorre vil fortælle om øernes historie, deres sær-
præg og om de få beboere, der stadig er tilbage på øerne, og
som har givet deres bidrag til bogen.

Særligt vil vi glæde os til at høre, hvad forfatteren har at
fortælle om vores ø – Saltholm!

Christina Vores
»De sidste øboere«.
Privatfoto.

Amagerdragten – forberedelse til 2021

I 2021 skal vi fejre 500-års-jubilæet for hollændernes an-
komst til Amager.

Som ved tidligere jubilæer vil vi gerne kunne stille med
flest mulige kvinder, mænd og børn i amagerdragter.

Hvis man har brug for at vide mere om de dragter eller
dragtdelte, man har i gemmerne, vil vi til efteråret arrangere
en dag/aften, hvor man kan medbringe dragtdelene, og hvor
vi sammen kan finde ud af, hvor mange originale og kom-
plette dragter, vi kan forvente til jubilæumsfestlighederne.

Nærmere herom i næste medlemsblad.

Årsglas 2020 med bomærke fra Raagaard

Langs Tømmerupvej i Ullerup ligger en stor, firlænget gård med nyt stendige ved navn Raagaard.

Gården har husnummer 301, og dens bomærke er med lidt god vilje formet som et T og et K, der er smeltet sammen.

Raagaard og tre andre Ullerupgårdes bomærker er fundet i skøde- og skifteprotokoller fra slutningen af 1600-tallet, hvor bomærket er anvendt som underskrift fra gårdens ejer, muligvis fordi vedkommende ikke kunne skrive.

Raagaards nuværende bygninger stammer fra 1852, der blev opført nord for den hidtidige Raagaard, som blev revet ned i 1855. I både 1914 og 1927 blev gården ramt af brande. Men begge gange gik stuehuset fri. Den først kendte ejer af gården var slotsskriver Peder Villadsen, der i 1500-tallet fik gården afgiftsfrit af kongen mod at lave forbedringer på gården.

Omkring 100 år senere blev gården overtaget af efterkommere af de hollandske indvandrere i Store Magleby.

Gården har haft mange ejere gennem tiden. Siden 2016 har den været ejet af Hans-Henrik og Tina Nielsen, som blandt andet driver gården med landbrug, hestepension og maskinstation. Parret har overtaget gården fra Hans-Henrik Nielsens forældre Jytte og Ole Nielsen, der blandt andet kørte brudekørsler med hestevogn. Det gør Ole Nielsen fortsat, ligesom han hjælper til på Raagaard efter behov.

Årsglasset kan købes i Glasseriet på Magstræde 6 i Dragør. Man kan læse mere om Raagaard og de øvrige gårde fra Ullerup i bogen »*Til Ullerup*« skrevet af Inger Kjær Jansen og beboere fra landsbyen i 1994

Nyhedsbreve pr. e-mail

Ønsker du at modtage nyhedsbrev på e-mail så send venligst en e-mail til ammu.venner@gmail.com med teksten: »Nyhedsbrev – ja tak!«

HUSK! Kontingentet for 2020 er 125 kr. pr. medlem.

Ved Lisbeth Jansen

Øverst til venstre:
Raagaards Bomærke.
Foto: Lisbeth Jansen.

Raagaard.
Foto: Lisbeth Jansen.

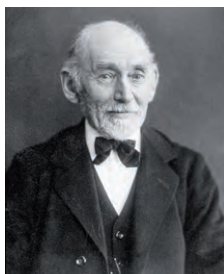

Ved
Hanne Bacher Bendtsen

Herover:
Merete Mærsk Sundby.
Privatfoto.

Til højre:
Dorrit af Dragør.
Privatfoto.

Alfred Lauritz Schmidt.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

Nyt fra Dragør Museumsforening

Sejlads – før, nu og i fremtiden

Onsdag den 19. februar kl. 19.00 i Havnepakhuset.

Ved foredraget vil bestyrelsens egen sømand, kaptajn Jens-Peter H. Lorentzen, holde et foredrag om sejlads i gamle dage og frem til tiden i dag.

Kaptajnen fortæller bl.a. om mandskabsforhold, forplejning, kontakt til hjemmet, ulykker, og mange andre ting som påvirkede søfolk dengang, og som går igen for mange søfolk i dag.

Der vil også blive fortalt om skibsfart, som den har udviklet sig med tiden, og måske et lille kik ind i krystalkuglen med et gæt om, hvorledes fremtidens skibsfart kommer til at se ud, og sidst men ikke mindst vil der blive rig lejlighed til at stille spørgsmål.

Generalforsamling – foreløbig indkaldelse

Torsdag den 12. marts kl. 18.00 i Havnepakhuset.

Dagsorden til Dragør Museumsforening generalforsamling offentliggøres i Dragør Nyt to uger forinden.

Efter generalforsamlingen fortæller Tobias Ameland Maltesen om sin tip-tipoldefar, Alfred Lauritz Schmidt (1861–1954) fra Lybækstræde 6 i Dragør. Her beretter Tobias om Alfred Lauritz Schmidt som skibsfører og skibsreder i Dragør og senere som opsynsmand på B & W. En beretning, der tydeligt afspejles i Dragørs historie som en af landets største søfartsbyer og frem til perioden med landliggere og industrialisering.

Tobias Ameland Maltesen (f. 1992) er blandt foreningens yngste medlemmer og uddannet cand.scient.pol.

Aftenen slutter med, at foreningen traditionen tro byder på skipperlabskovs og en lille forfriskning.

Vandrehistorie om forfatternes Dragør

Tirsdag den 19. maj kl. 19.00 – mødested ved Havnepakhuset.

Dragør er berømt for sin maritime historie, sine idylliske gader – og sine gæstgædere. Men vidste I, at en række af vores kendte forfattere har boet i Dragør? Nogle boede her en enkelt sommer eller to, andre slog sig ned og fik fast bopæl. Fælles for dem var, at Dragør blev et fristed, hvor de kunne få fred og ro til at skrive. Det var i hvert fald for flere planen med at komme herud, selv om det i nogle tilfælde gik anderledes, og bøgerne ikke blev færdige som planlagt.

De fleste kender Johanne Louise Heibergs *»En Søndag på Amager«*, som må være inspireret af forfatterens besøg herude. Mindre kendt er det måske, at Henrik Pontoppidan boede nogle år i *»Tulipanhuset«* i Zytzensgade, hvor han skrev en roman om to byer, hvor indbyggerne lå i strid med hinanden. Mon han hentede inspirationen fra Dragør og Store Magleby?

Forfatteren Johan Skjoldborg var de jyske husmænds digter, men nogle af hans digte, der agiterede for at give husmændene en fortjent position i samfundet, blev skrevet i Smedebakken ved Dragør Havn. Da han udgav digtsamlingen, der rummer den berømte *»Når vinteren rinder i grøft og i grav«*, stod der Dragør på titelbladet. Samtidig hyldede Skjoldborg Dragørkvinderne i et digt, så meget tyder på, at han faldt godt til i byen.

Flere af efterkrigstidens forfattere boede i Dragør. Karen Blixen flyttede ind i Strandstræde, mens Rungstedlund blev renoveret. Ikke alle i byen brød sig om den fine baronesses manérer, og nogle af de lokale forlangte, at hun forlod byen igen.

Til gengæld samlede Jørgen Gustava Brandt en kreds af tidens skribenter omkring sig i sommerhuset på Dragør Sydstrand. Klaus Rifbjerg, Jesper Jensen og Leif Panduro var blandt dem, og nogle af højdepunkterne i deres forfatterskaber blev til i Dragør.

Tina Høegh Nielsen og Henning Sørensen fra Historisk Arkiv er guider på turen, hvor vi finder de steder, hvor forfatterne boede eller fandt stoffet til deres historier.

Vi slutter et passende sted, hvor vi læser op fra nogle af de litterære værker, som blev til i Dragør.

Johan Skjoldborg.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

Klaus Rifbjerg.
Foto: Historisk
Arkiv Dragør.

Ved formand
Ida Clementsen

Niels Andersen.
Privatfoto.

Guldgraver.
Privatfoto.

Peter Appel.
Privatfoto.

Nyt fra Danmarks Lodsmuseumsforening

Generalforsamling i Danmarks Lodsmuseumsforening

Tirsdag 17. marts kl. 19.30 i Havnepakhuset.

Efter generalforsamlingen fortæller bestyrelsesmedlem Niels Andersen om sin begivenhedsrige rejse i sejlbåd i 1982–83 over Atlanten. Turen gik fra Rungsted via sydengland, De Kanariske Øer til Barbados, De Dansk Vestindiske Øer, Bahamas, Florida, Azorerne, Kielerkanalen, Langeland samt Stockholm – og endelig turen hjem.

Guldfeber gennem tiderne

Foredrag ved geolog Peter Appel om guldjagten i Grønland og i fjerne lande. Onsdag den 1. april kl. 19.00 i Havnepakhuset.

Lige siden de første mennesker dukkede op og fandt små guldgraver, har de været fascinerede af metallet og klar til at begå forbrydelser for at få fat i det.

Det var ikke kun små guldgraver man kunne finde. I Australien er der fundet, hvad man kalder »nuggets« af rent guld, der vejer over 100 kg. Den fascination findes stadig, og folk der med store anstrengelser forsøger at udvinde guld eller tilrane sig andres guld.

I den græske mytologi optræder helten Jason med det gyldne skind. Man har gennem tiderne undret sig over, hvad det gyldne skind symboliserede. Det gyldne skind var faktisk fuldt af små guldgraver.

Peter Appel er geolog og arbejdede i sine unge år i Grønland med udvinding af guld og andre mineraler. I de seneste mange år har han udviklet og arbejdet med projekter, der har til formål at instruere guldgraver i fjerne lande i at udvinde guld uden brug af kviksølv og således bekæmpe en miljø- og helbreds-katastrofe af globalt omfang.

Projekterne har bl.a. omfattet Bolivia, Burkina Faso, Elfenbenskysten, Etiopien, Indonesien, Mali, Mongoliet, Mozambique, Nigeria, Filippinerne, Senegal, Sudan, Tanzania, Uganda og Zambia.

Greifswald Wieck.
Privatfoto.

Vidensudflugten 2020 med Danmarks Lodsmuseumsforening

Tirsdag den 28. og onsdag den 29. april.

Tirsdag: Kl. 8 er der afgang med bus fra Dragør Gamle Havn ved Café Espersen. Via Gedser–Warnemünde går turen til hotel Baltic i Stralsund for middag, overnatning og morgenmad. Efter check in er der guidet rundvisning i den gamle Hansestad Stralsund.

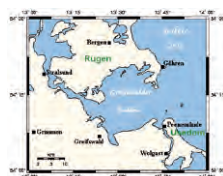
Onsdag: Kl. 10 afgår bussen for særlig interesserede til Greifswald. Øvrige har egen tid i det spændende gamle Stralsund til busafgang først på eftermiddagen til museumshavnen i Hansestaden Greifswald for en guided tur, derefter fortsættes til Warnemünde, hvor færgen afgår kl. 19. På overfarten er der buffet indregnet i deltagerprisen. Ankomst Dragør ca. kl. 23.

Prisen er 1.500 kr. pr. person i dobbeltværelse og kr. 1.650 i enkeltværelse.

Tilmelding efter først til mølle-princippet til Niels Schott Christensen på e-mail: helle-schott@stofanet.dk fra mandag den 7. februar kl. 16.

Der er bindende tilmelding ved indbetaling af det fulde beløb til foreningens konto: 6508–3053 021 300 senest onsdag den 4. marts.

**Ved Niels Schott
Christensen**

Greifswald Stralsund.
Privatfoto.

Sæsonprogram

16. februar kl. 12–16

Fastelavn på Amagermuseet.

19. februar kl. 19

Sejlads – før, nu og i fremtiden.

Foredrag ved sømand Jens-Peter H. Lorentzen.

Havnepakhuset. *Ved Dragør Museumsforening.*

Fastelav i
Store Magleby.
Foto til venstre:
Museum Amager.
Foto til højre:
Dirch Jansen.

24. februar kl. 13.30–18

Fastelavnsmandag på Amagermuseet.

Tøndeslagning på
Hovedgaden.
Foto: Dirch Jansen.

12. marts kl. 18

Generalforsamling i Dragør Museumsforening
og foredrag af Tobias Ameland Maltesen om hans tip-
tipoldefar Alfred Lauritz Schmidt. Havnepakhuset.

Generalforsamling i Danmarks Lodsmuseumsforening. 17. marts kl. 19.30
Med foredrag af Niels Andersen om hans sejlads.
Havnepakhuset.

Generalforsamling i Amagermuseets Venner 18. marts kl. 19.30
på Nordgård, Hovedgaden 4.

Guldfeber gennem tiderne. Foredrag ved geolog 1. april kl. 19
Peter Appel om guldjagten i Grønland og i fjerne lande.
Havnepakhuset. *Ved Danmarks Lodsmuseumsforening.*

»De sidste øboere« på Nordgård, Hovedgaden 4. 22. april kl. 19.30
Ved Amagermuseets Venner.

Vidensudflugten 2020 med Danmarks Lodsmuseums- 28.–29. april
forening.

Vandrehistorie om forfatterens Dragør med Tina 19. maj kl. 19
Høegh Nielsen og Henning Sørensen. Mødested ved
Havnepakhuset. *Ved Dragør Museumsforening.*

Årsmærkat til museumsforeningerne

Dit medlemskort er kun gyldigt med aktuelt årsmærkat. Husk at underskrive kortet på bagsiden, så det ikke bliver misbrugt. **Hvis mærkaten mangler, så kontakt din forening – se side 2.**

Andre læsere kan også blive ejer af årskortet ved indmeldelse i foreningerne.

Årsmærkat.

Navn

(skriv med blokbogstaver i feltet nedenfor)

Kortet er kun gyldigt med årsmærke.
Kortet er personligt og gælder, så længe man er medlem.

www.museumamager.dk

Eksempel på, hvordan mærkatet skal sidde.

POST

B

PP

DANMARK

